VISIE JEUGDBELEID VUGHT
2011-2015

de jeugd, de toekomst

Vught, april 2011

INHOUDOPGAVE

Aanleiding, doel en totstandkoming 2
1.1 Transitie jeugdzorg 3
1.2 Doorontwikkeling CJG 3
1.3 Passend onderwijs 3
2. HUIDIGE SITUATIE 5
2.1 0-4 jarigen 5
2.2 4-12 jarigen 5
2.3 12-18 jarigen 6
2.4 18-23 jarigen 7
3. DE RICHTING 8
3.1 Stevige basis 8
3.2 Verantwoordelijkheidsladder 9
3.3 Eigen kracht centraal 10
3.4 Vangnet en springplank 11
3.5 Bundelen van krachten 12
3.6 Samenvatting uitgangspunten 14
4. CONCLUSIE 15
5. VERVOLGTRAJECT 16

Aanleiding, doel en totstandkoming

Aanleiding
De kaders van het huidig jeugdbeleid zijn in 2004 vastgesteld en uitgewerkt in tweejaarlijkse uitvoeringsplannen. Deze stonden aan de basis van een aantal uitgewerkte en gerealiseerde initiatieven, waardoor het jeugdbeleid concreet werd en vorm en inhoud kreeg.

In verband met de diverse maatschappelijke, lokale en landelijke ontwikkelingen vindt er nu een herijking plaats van de kaders jeugdbeleid uit 2004. Daarnaast zijn het bestuursakkoord en de uitgangspunten van de visie op het lokaal sociaal beleid (waar het jeugdbeleid deel van uitmaakt) aanleiding voor het opstellen van deze visie Jeugdbeleid 2011-2015.

Doel
De visie Jeugdbeleid 2011-2015 geeft richting aan het jeugdbeleid in de komende jaren. Daarbij gaat het om het peuterspeelzaalbeleid, RMC-beleid (gericht op behalen startkwalificatie), Passend onderwijs, Regionaal Actieplan Jeugdwerkloosheid, subsidiebeleid, integratie jeugdgezondheidszorg, accommodatiebeleid, Integraal huisvestingsplan onderwijs, het speelruimtebeleid, sportbeleid, de doorontwikkeling Centrum voor jeugd en gezin en de transitie jeugdzorg. Ook nu komt er een vertaling naar de praktijk en wel in de vorm van een periodiek uitvoeringsplan jeugd. Hierin komen concrete plannen en ontwikkelingen .

Daarnaast biedt de visie Jeugdbeleid ook de kaders voor de inhoudelijke afspraken met organisaties en instellingen die zich bezighouden met de jeugd en het jeugdbeleid.

Totstandkoming
Bij de totstandkoming van deze notitie is gebruik gemaakt van aanwezige gegevens en cijfers over de situatie van de jeugd in Vught. Deze cijfers en gegevens zijn de afgelopen jaren speciaal voor dit doel geregistreerd: om input te bieden voor het maken van beleid. Er is onder andere gebruik gemaakt van de jeugdmonitoren GGD, Jeugdbalans, Kinderen in Tel, CBS-statistieken en GBA-gegevens.
De kwaliteit en veelheid aan gegevens maakte een brede enquête onder jongeren en hun ouders overbodig. Daar is dan ook bewust van afgezien.

Daarnaast zijn gesprekken gevoerd met de jongerenraad, de deelnemers aan het Veiligheidsoverleg, de jeugdgezondheidszorg (GGD en Vivent), CJG stuurgroep, SOJJV, Jeugdwerk Rozenoord. Deze gesprekken betroffen vooral hun beleving van de situatie van kinderen, jeugdigen en hun ouders/opvoeders in Vught. Ook de rol die de gemeente moet vervullen is besproken..
Deze input, met de bijdrage van lokaal sociaal beleid en veel gegevens uit bestaande onderzoeken en registraties, biedt voldoende basis voor de richting van het toekomstig jeugdbeleid: waar staat het Vughtse jeugdbeleid voor en waar wil de gemeente met de jeugd naartoe?

1. ONTWIKKELINGEN

Zoals aangegeven zijn er diverse ontwikkelingen die vragen om een herijking van de kaders jeugdbeleid.

1.1 Transitie jeugdzorg

Een heel belangrijke landelijke ontwikkeling is de transitie van de jeugdzorg. Dit betekent dat de verantwoordelijkheid voor en de financiering van de jeugdzorg overgaat van de provincie naar de gemeente. Dat levert, naast het bestaande gemeentelijk takenpakket op dit gebied, extra taken op die de volledige jeugdzorg - incl. gesloten jeugdzorg- , jeugdbescherming en jeugd GGZ omvatten. Dit om de effectiviteit van de jeugdzorg te verbeteren. De rijksoverheid gaat er nu van uit dat een en ander in 2015 is gerealiseerd.

Op welke wijze een en ander vorm gaat krijgen, is nu nog totaal onbekend. Wat wel duidelijk is, is dat het een zeer ingrijpende ontwikkeling is, met grote effecten en een veeleisende gemeentelijke inzet. De gemeenten kunnen dit ook niet ieder afzonderlijk. Een nauwe samenwerking tussen gemeenten is bijna een vereiste.

Daar tegenover staan ook voordelen voor jongeren en gemeente. Het hebben van de verantwoordelijkheid voor het aanbod van jeugdzorg, betekent immers ook meer invloed op de jeugdzorg. Dit maakt een betere afstemming tussen aanbod en vraag mogelijk, want gemeenten kennen hun jongeren goed en weten wat er speelt bij de lokale jeugd.

1.2 Doorontwikkeling CJG

Los van de transitie, is het belangrijk dat de gemeentelijke taken in het kader van het algemeen jeugdbeleid 'staan'. Dat gaat over het algemeen jongerenklimaat in Vught, de stevige basis van opvoedingsondersteuning, informatie en advies en het aanbod van licht ambulante hulpverlening. Beleid dat erop gericht is om uiteindelijk beroep op de jeugdzorg te voorkomen.

Het Centrum voor Jeugd en Gezin speelt bij deze ontwikkelingen een belangrijke rol. Het CJG biedt opvoedingsondersteuning in heel brede zin. Zowel wat betreft doelgroep als inhoud.
De opvoedingsondersteuning richt zich op de eigen kracht van ouders en jongeren. Informatie en voorlichting moeten gericht zijn op zelfredzaamheid, prikkelen, stimuleren en bevestigen, zonder dat er sprake is van 'zorg'. Dat maakt ouders en jongeren sterker.

Belangrijk binnen het CJG is de versterking van samenwerking tussen de partners in het CJG. De partners moeten tot een gezamenlijke afstemming komen van het aanbod op de bestaande vraag in Vught. Hierbij zullen ze organisatieoverstijgend moeten werken. Doel is de pedagogische ondersteuning en de preventie volledig vorm te geven.

1.3 Passend onderwijs

Een belangrijke ontwikkeling is de invoering van passend onderwijs. Doel van passend onderwijs is dat alle kinderen een onderwijsaanbod krijgen dat 'past' bij het kind. Scholen krijgen de verantwoordelijkheid om voor elk kind een zo goed mogelijke plek te vinden in het onderwijs. Naast de rol van de scholen vraagt dit ook samenwerking tussen organisaties en gemeenten. De verwachte invoer is augustus 2012.

1.4 Jeugd in Vught

Hierboven staan enkele specifieke ontwikkelingen beschreven. Maar de belangrijkste ontwikkeling is die van de jeugd zelf. Zij blijven in ontwikkeling en hun vragen en behoeften blijven dat ook.

Belangrijkste doelstelling van het jeugdbeleid is in een goede basis voorzien voor alle jeugdigen en ouders in Vught. Een basis die uitgaat van de eigen kracht, maar als een vangnet aansluit op de ontwikkelingen en behoeften van de jeugd. Want alleen een goede basis maakt dat het met jongeren in Vught goed kán gaan.
Hiervoor zijn allereerst de ouders/opvoeders zelf verantwoordelijk. De rol van de gemeente is ervoor te zorgen dat alle faciliteiten goed zijn. Dus aandacht voor goede onderwijshuisvesting, sport- en speelaccommodaties, inrichting openbare ruimte, actieve participatie, laagdrempelige informatie en adviesfuncties, opvoedingsondersteuning.
Het moet leuk zijn in Vught. Leuk om op te groeien, te spelen, te ontwikkelen

Doelstelling van deze notitie is om als gemeente aan te geven waar , voor wie, wanneer, waarom, op welk niveau wat ingezet gaat worden.

2. HUIDIGE SITUATIE

Om een keuze te kunnen maken in de rol die je als gemeente ziet in het jeugdbeleid is belangrijk om te weten hoe de huidige situatie is in Vught. Dus van de totale doelgroep jeugd van 0-23 jaar en hun ouders en opvoeders.

Heel veel cijfers over "de" jeugd in Vught zijn bekend. Gelijkertijd blijven het cijfers die niet altijd alles zeggen. Niet alles is meetbaar. Het gaat vaak ook om de beleving, een beleving die steeds kan veranderen. Bovendien is de doelgroep breed, zijn de gegevens en ontwikkelingen heel divers en de leefwerelden verschillend. Denk hierbij aan vrije tijd, thuissituatie en onderwijsomgeving.
Dat maakt het niet altijd eenvoudig om concrete doelen te bepalen en op basis van harde cijfers de voortgang en het resultaat vast te kunnen stellen.

Toch zijn het wel die cijfers die de basis moeten vormen voor de ontwikkeling van beleid, aangevuld met ervaringen en belevingen van of over de brede doelgroep.

Hieronder is op basis van de cijfers van verschillende bronnen en op verschillende leefgebieden heel kort een conclusie gesteld voor 4 leeftijdscohorten. Deze conclusie is aangevuld met de "beleving" erover van de verschillende organisaties en instellingen

2.1 0-4 jarigen

Het bereik van 0-4 jarigen bij de jeugdgezondheidszorg is zeer hoog. Net zoals het percentage gevaccineerde kinderen.

Als er sprake is van zorg of problematiek bij jonge kinderen zijn dit vaak gedragsproblemen. Vaak ligt de oorzaak van die problematiek bij de ouders. Een voorlopige conclusie van Vivent is dat de ouders vaak psychische problemen hebben (dus dit vraagt met name extra ondersteuning van ouders bij opvoeding).

Veel kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar bezoeken kinderopvang en/of peuterspeelzaalwerk.
Vanwege het grote bereik kunnen deze organisaties een bredere rol invullen bij de verschillende ontwikkelingen zoals bijvoorbeeld het CJG, de voor- en vroegschoolse educatie, opvoedingsondersteuning.
Binnen de groep 0-4 jarigen zijn er ook al duidelijke verschillen waar te nemen in opvoeding, gedrag en ontwikkeling. Vraag is of het aanbod voldoende is afgestemd op deze verschillen.

De huidige situatie vraagt voor de komende periode voor deze categorie de volgende aandachtspunten:

- Afstemming en samenwerking tussen alle organisaties en instellingen die zich richten op 0-4 jarigen
- Duidelijk in beeld krijgen van de vraag
- Aanbod tot ondersteuning ouders met psychische problematiek

2.2 4-12 jarigen

Uit de GGD-monitor blijkt dat het met de meeste kinderen uit Vught in de leeftijd van 0-11 jaar "best heel goed" gaat. De gezinssituatie, opleiding en inkomen van ouders bieden het merendeel van de kinderen een stevige thuisbasis om zich goed te ontwikkelen.

Het aantal "gewichtleerlingen" binnen het basisonderwijs in Vught is ten opzichte van regio en landelijk laag. Dat betekent dat het opleidingsniveau van ouders in Vught over het algemeen vrij hoog is (vanaf MBO-niveau). Dat kan iets zeggen over de basis van waaruit het kind start en wellicht de ondersteuning die ouders kinderen kunnen bieden bij hun onderwijsontwikkeling.

De invulling vrije tijd is goed en sport- en cultuurdeelname van kinderen is groot. De mogelijkheden tot sportdeelname en vrije tijdsbesteding zijn aanwezig en een groot aantal kinderen maakt daar ook gebruik van.

Wat een aantal jeugdorganisaties opmerkt is dat ze toch het vermoeden hebben dat een behoorlijk aantal gezinnen rondom de kinderen in deze leeftijdsgroep een laag inkomen heeft. Men weet niet of deze gezinnen bekend zijn met de verschillende financiële regelingen vanuit de gemeente of dat er misschien een vorm van schaamte bestaat om hier gebruik van te maken.
Diverse professionele organisaties constateren dat het met veel kinderen goed gaat. Toch heeft een aantal gezinnen ook behoorlijk zware problematiek. Een problematiek die vraagt om een brede en stevige ondersteuning (natuurlijk zo kort en licht als mogelijk).

De huidige situatie vraagt voor de komende periode voor deze categorie de volgende aandachtspunten:

- Inzicht in inkomenssituaties van gezinnen en hieruit voortvloeiende knelpunten
- Bekendheid en gebruik inkomensmaatregelen
- Ondersteuning multi-problem gezinnen

2.3 12-18 jarigen

Ook met deze jongeren gaat het in het algemeen goed. Dit ten opzichte van andere jongeren in de regio. Uit de jeugdmonitor GGD blijkt dat in de periode tussen 2003 en 2007 de situatie van jongeren in Vught is vooruit gegaan. In ieder geval voor wat betreft onderwijs, gezondheid, sportdeelname, welbevinden etc.
Eén aspect waarmee het onder jongeren in Vught ten opzichte van jongeren in provincie in verhouding iets minder gaat is het drugsgebruik en de gepleegde overtredingen.

In de periode tussen 2003 en 2007 is wel een lichte afname te constateren in het drugsgebruik, maar de jongeren blijven bij beide aspecten iets hoger "scoren" dan in de regio.
Opvallend is ook het drugsgebruik onder hangjongeren. Dat drugsgebruik is hoog. Niet extreem hoog ten opzichte van andere hangjongeren maar wel veel hoger dan het gebruik onder de gemiddelde jongeren.

Het gebruik van jeugdzorg door jongeren in Vught is hoger. Deze cijfers lijken echter beïnvloed door aanwezigheid van de zorginstellingen in Vught. Ditzelfde geldt voor jongeren die met justitie in aanraking gekomen zijn. Ook hier is het percentage hogere maar ook hier ligt de oorzaak in de justitiële instellingen in Vught.
Het is op dit moment nog niet mogelijk om de aantallen exact door te berekenen. En dus kunnen we uit deze cijfers nog geen juiste conclusies trekken. Het is nu punt van aandacht om een uitsplitsing in de cijfers te krijgen.

Volgens de verschillende kernpartners binnen het Veiligheidsoverleg is het aantal jongeren dat met justitie in aanraking komt in Vught, niet hoger is dan in de regio. De deelnemers van het Veiligheidsoverleg merken overigens op dat overlast van jongeren in de afgelopen jaren zeker niet is toegenomen. Natuurlijk is er nog overlast, maar het is volgens hen ook een illusie om te verwachten

dat er een samenleving komt zonder overlast. Gedragsproblemen bij jongeren uiten zich vooral in de puberteit. Bovendien is het kwetsbare leeftijd voor gebruik van genotmiddelen en dat gebruik leidt vaak tot overlast. Belangrijk is dat de jeugd in beeld blijft en dat er contact met ze is.

Vught kent een hoog aantal leerlingen in het VWO en HAVO. Veel hoger dan in de regio en zeker landelijk. Dit verhoogt ook behoorlijk de kans op het halen van een startkwalificatie. Natuurlijk betekent dat niet dat VMBO-leerlingen geen startkwalificatie halen, zeker niet. Zij zullen hiervoor alleen nog een vervolgopleiding voor moeten volgen.

Ook bij deze jongeren is de sportdeelname nog hoog. Natuurlijk blijft het een leeftijdsgroep waarop de sportdeelname minder wordt maar dat is een algemene trend.
Jongeren hebben wel behoefte aan een eigen plek in Vught. Dat blijkt het programma van eisen van de jongerenraad voor een jongerenaccommodatie.

De huidige situatie vraagt voor de komende periode voor deze categorie de volgende aandachtspunten:

- Gerichte inzet ter voorkoming en vermindering drugsgebruik onder jeugdigen en specifiek onder hangjongeren.
- Analyse van cijfers van aantal jongeren in jeugdzorg en jongeren die in aanraking komen met justitie.
- In beeld houden van en inzicht houden in beleving van jongeren op straat.
- De wens voor een eigen plek van de jongeren.

2.4 18-23 jarigen

Voor deze categorie jongeren zijn geen cijfers bekend uit bijvoorbeeld een GGD-monitor of jeugdzorg. Vanaf 18 jaar vallen ze ook niet meer onder de doelgroep van jeugdzorg.

Wel zijn er cijfers over voortijdig schoolverlaters, arbeidsparticipatie en uitkeringsgerechtigden. Daaruit blijkt dat de arbeidsparticipatie hoog is.

Het aantal jongeren met een Wajong-uitkering daarentegen is ook hoog. Dit lijkt een gevolg van de diverse woonbegeleidingsprojecten. Dit gaan we nog analyseren. want dit inzicht is wel belangrijk om een gericht beleid te ontwikkelen.

Bij de kaderstelling van het jeugdbeleid 2005 is het behalen van een startkwalificatie als doelstelling geformuleerd. Uit de cijfers voortijdig schoolverlaten van het Regionaal Bureau Leerplicht blijkt dat dat percentage in Vught niet hoger is dan in de regio. Toch gaan we nog wel maatregelen nemen., want voortijdig schoolverlaten leidt vaak tot het niet halen van een startkwalificatie. En geen startkwalificatie verhoogt de kans op (jeugd)werkloosheid.

De huidige situatie vraagt voor de komende periode voor deze categorie de volgende aandachtspunten:

- Analyse van cijfers Wajong-uitkeringsgerechtigden
- Bewaken van en analyseren gegevens voortijdig schoolverlaters
- Uitwerken maatregelen voortvloeiend uit Regionaal Actieprogramma Jeugdwerkloosheid.

3. DE RICHTING

In hoofdstuk 2 zijn aan de hand van de cijfers en bevindingen van verschillende organisaties en instellingen conclusies getrokken. We kunnen voorzichtig constateren dat het met de jongeren in Vught, ten opzichte van de regio, niet slecht gaat. Het gaat vaak gewoon goed.
Dit maakt dat een groot deel van de Vughtse jongeren uiteindelijk zelfstandig kan participeren in de samenleving en dit blijft ook de doelstelling voor de komende periode.

Dit kan alleen als het huidig aanbod van faciliteiten en ondersteuning minimaal op hetzelfde goede niveau blijft. Dit betekent niet dat alles bij het oude moet blijven. Juist niet.
De maatschappij verandert, en vaak verandert dan ook de vraag. Niet het aanbod moet leidend zijn, maar de vraag. En dus moet het aanbod van voorzieningen en faciliteiten zich blijven ontwikkelen.

De kaders van het lokaal sociaal beleid geven een richting aan waarbinnen de komende jaren de ontwikkelingen tot stand kunnen komen. Ook voor het jeugdbeleid.

Op basis van de huidige situatie staat in dit hoofdstuk beschreven wat die uitgangspunten van het lokaal sociaal beleid betekenen voor het jeugdbeleid.
Zoals bij de aanleiding beschreven, volgt er geen gedetailleerde uitwerking van verschillende deelterreinen. Deze notitie is richtinggevend voor de verdere uitwerking van de verschillende deelterreinen.

Centrale doelstelling **Participatie**	
Uitgangspunten	1. Stevige basis 2. Verantwoordelijkheidsladder 3. Eigen kracht centraal 4. Vangnet en springplank 5. Bundelen van krachten
Speerpunten 2011-2014	1. Kwaliteit van en toegang tot basisvoorzieningen 2. De Kanteling 3. Informele zorg 4. Gevolgen decentralisatie Jeugdzorg, 5. Hervorming regelingen onderkant arbeidsmarkt, 6. Overheveling functies AWBZ.

Schematische samenvatting lokaal sociaal beleid 2011-2014

3.1 Stevige basis

Dit uitgangspunt is hét uitgangspunt voor het jeugdbeleid in de breedste zin van het woord. Het is en blijft de belangrijkste doelstelling van het jeugdbeleid. Voor kinderen, jeugdigen en hun ouders moet de basis goed zijn om goed te kunnen opgroeien en ontwikkelen.
De basis bij ouders, de basisvoorzieningen zoals jeugdgezondheidszorg , onderwijs en veiligheid en de fysieke basisvoorzieningen .

Het aanbod van de primaire basisvoorzieningen is wettelijk bepaald, denk bijvoorbeeld aan jeugdgezondheidszorg 0-18 jaar, onderwijs en leerplicht.

Een aanbod van basisvoorzieningen voor de jeugd is ook wettelijk bepaald in prestatieveld 2 van de WMO. In de WMO staat dat de gemeente verantwoordelijk is voor informatie en advies, signalering, licht ambulante hulpverlening, toeleiding naar zorg en coördinatie van zorg.
Het niveau en de wijze waarop is echter niet bepaald, dat laat de wet aan de gemeente over.

Belangrijke basisvoorzieningen zijn ook die voorzieningen die niet wettelijk zijn vastgesteld maar wel een positieve bijdrage leveren aan de participatie in de samenleving.
Denk hierbij aan een veilige en aantrekkelijke woon- en leefomgeving, faciliteren van sportvoorzieningen en accommodaties en cultuuraanbod. De omgeving van het kind en de ouders moet prettig zijn. Een kind dat opgroeit in een leuke, prettige en veilige omgeving heeft een voorsprong in ontwikkeling en dus in zijn kansen om uiteindelijk zelfstandig te participeren in de samenleving.

Wat wel duidelijk is dat bij de invulling van het basisaanbod in Vught zeker gebruik gemaakt kan en moet worden van het "maatschappelijk kapitaal" in Vught. Dat basisaanbod kunnen heel veel mensen zelf invullen, direct of indirect via vrijwilligers, verenigingen etc.

In uw visie op het lokaal sociaal beleid heeft u aangeven dat de kwaliteit en toegang tot de basisvoorzieningen een belangrijk uitgangspunt zijn. Dit geldt ook specifiek voor de jeugd.
In het bestuursakkoord is opgenomen dat er accommodaties zijn als ondersteuning van voorzieningen. Maar de stevige basis blijft een heel breed aspect, net zoals de basisvoorzieningen.

De stevige basis is belangrijkste uitgangspunt en doelstelling van het jeugdbeleid.

De komende periode krijgt dit nadere uitwerking en aandacht in:

a. **Ontwikkeling peuterspeelzaalbeleid**
b. **Accommodatiebeleid / jongerenaccommodatie**
c. **Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP)**
d. **Speelruimteplan**
e. **Doorontwikkeling CJG**
f. **Lokale Educatieve Agenda**

3.2 Verantwoordelijkheidsladder

Ouders zijn en blijven in eerste instantie verantwoordelijk voor de opvoeding van de kinderen. Binnen het jeugdbeleid moet er daarom vooral aandacht zijn voor informatie en advies aan die ouders. Opvoedingsondersteuning van ouders is belangrijk en moet er op gericht zijn dat zij hun rol goed kunnen blijven invullen. Vooral niet alles over willen nemen van ouders, maar ze informeren, adviseren en ondersteunen.
Dit uitgangspunt geldt ook voor de verschillende professionele organisaties naar ouders en jeugdigen toe. De afspraken die de gemeente met hen maakt houden in dat het aanbod vooral is gericht op het laten van de verantwoordelijkheid daar waar die hoort. Ze moeten niet de hulp direct overnemen. Als tijdelijk ondersteuning nodig is dan kan dat, maar vooral gericht op het

CENTRUM VOOR
JEUGD EN GEZIN VUGHT
Mag ik even iets vragen?

zo snel mogelijk de verantwoordelijkheid weer bij de ouders te laten.

Daar waar de veiligheid van het kind in gevaar komt moet overigens direct ingegrepen worden en wordt de verantwoordelijkheid (tijdelijk) ergens anders ondergebracht.

De informatie, advies en ondersteuningsfuncties binnen het jeugdbeleid is vooral gericht op ondersteuning van de ouders. Zij moeten hun rol goed in kunnen blijven vullen.

De verantwoordelijkheidsladder betekent ook dat de gemeente daar waar nodig ondersteuning biedt. Maar vooral pas dan als de betrokkene het niet zelf kan of bestaand aanbod niet voldoende is. Bij het jeugdbeleid betekent dit dat pas individuele ondersteuning geboden wordt als de algemene basisvoorzieningen of voorlichting, informatie en advies niet voldoende zijn. Dit betekent bijvoorbeeld dat daar waar landelijke informatie- en voorlichtingscampagnes voor jongeren voldoende lijken te zijn, de gemeente geen extra lokale informatie en voorlichtingsactiviteiten meer inzet. Dan heeft het voorkeur om gericht in te zetten op risicogroepen kinderen, jongeren en/of ouders.

Er wordt lokaal slechts <u>extra</u> algemeen informatie en voorlichtingsaanbod ontwikkeld indien de lokale situatie daartoe aanleiding geeft. Te denken valt bijvoorbeeld aan ondersteuning jonge ouders met opvoedingsproblemen, drugsgebruik onder hangjongeren, overgewicht bij bepaalde doelgroep.

De komende periode krijgt dit nader uitwerking en aandacht in:

a. **Aanbod van voorlichting, informatie en advies**
b. **Inrichting accommodatiebeleid**
c. **Sportbeleid**
d. **Triple P niveau 4-aanbod**

3.3 Eigen kracht centraal

Logisch vervolg op de verantwoordelijkheidsladder is de Eigen kracht. De ondersteuning en hulpverlening is er op gericht dat ouders en jongeren zelf verantwoordelijk houden voor hun ontwikkeling. Daarbij kan ondersteuning geboden worden maar het wordt niet het "overnemen van". De eigen kracht zorgt voor een stevigere basis om in de toekomst verder te gaan.

Ondersteuning en licht ambulante hulpverlening richt zich vooral op de eigen kracht van ouders en jongeren. De komende tijd wordt dit aanbod met de verschillende partners uitgerold.

Ook de eigen kracht van jongeren gebruiken we. Er is veel kennis en kunde bij jongeren die we op verschillende manieren gaan inzetten. Te denken valt aan het vrijwilligerswerk, participatie op verschillende terreinen, ondersteuning van organisaties, input leveren bij beleidsontwikkelingen, ondersteuning leveren bij verschillende verenigingen etc. Zo onderzoeken we ook hoe de nieuwe media zoals Twitter, Facebook en Hyves de eigen kracht kan ondersteunen.

We maken gebruik van de Eigen Kracht van de jeugd. De kennis en kunde van jongeren worden meer gebruikt. Indien nodig biedt de gemeente daarbij ondersteuning.

Uit gesprekken met diverse vrijwillige organisaties en verenigingen blijkt dat zij graag een aanbod willen verzorgen voor de kinderen en jongeren in Vught. Met al hun ervaringen, expertise en inzet werkt dat vaak heel goed. Het merendeel van de organisaties geeft aan zelf verantwoordelijk te zijn voor de invulling van het aanbod. Een aantal aspecten gaat echter verder dan hun verantwoordelijkheid of invloed. Te denken valt aan accommodaties, vergunningverlening, toezicht en handhaving, inrichting openbare ruimte etc.
Dit "maatschappelijk kapitaal" verdient ondersteuning.

De ondersteuning van de gemeente is vooral gericht op het faciliteren en meedenken van organisaties om een goed aanbod weg te kunnen zetten. De verantwoordelijkheid voor de invulling van activiteiten ligt bij de organisaties zelf.

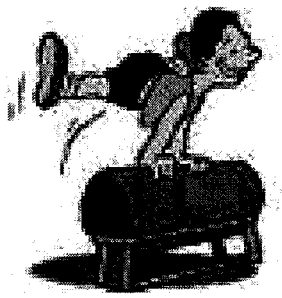
De komende periode krijgt dit nader uitwerking en aandacht in

a. **Ondersteuningsaanbod zoals Triple P, Eigen kracht conferenties**
b. **Inzet en gebruik maatschappelijke stageplaatsen**
c. **Ondersteuning bij scholing/kadervorming vrijwilligers**
d. **Stimuleren en ondersteunen vrijwillige inzet ten behoeve van jeugd**
e. **Mogelijkheden inzet van combinatiefunctionaris**
f. **Jongerenparticipatie bij diverse beleidsontwikkeling**
g. **Inbreng jeugd als vast toetsingsaspect toevoegen op alle gemeentelijke beleidsterreinen.**

3.4 Vangnet en springplank

Dit zijn 2 uitgangspunten uit het lokaal sociaal beleid, waarvan vooral "de springplank" bij het jeugdbeleid alle aandacht krijgt.
De gemeente is verantwoordelijk voor de stevige basis en de noodzakelijke faciliteiten hiervoor.
De ouders zijn verantwoordelijk om daarvan op een goede manier gebruik van te maken, zodat hun kinderen opgroeien naar zelfstandige volwassenen die kunnen deelnemen in de maatschappij.

Soms hebben ouders even ondersteuning nodig. Omdat het financieel niet mogelijk is om van de basisvoorzieningen gebruik te maken of omdat ze hun kinderen even niet de juiste ondersteuning en/of de zorg kunnen bieden. De ondersteuning die de gemeente biedt is dan het vangnet voor de ouders om vervolgens de springplank te zijn voor de kinderen. Doel is dat ook dat kind die hindernis kan nemen.

Die springplank bieden we in de vorm van bijvoorbeeld de bijdrageregeling sport, de computerregeling, lichte pedagogische hulpverlening aan kinderen of coördinatie van zorg binnen het gezin.

Belangrijk is dat de basisvoorzieningen er zijn en dat, kinderen die daarvan niet op eigen kracht gebruik van kunnen maken gerichte ondersteuning krijgen.
Welke aanbod dat is is afhankelijk van de behoefte. Dit kan bijvoorbeeld zijn financiële ondersteuning van ouders zodat hun kinderen naar een peuterspeelzaal kunnen, de computerreling of een TOM-project gericht op behalen startkwalificatie.

De ondersteuning van ouders en jongeren richt zich op het kunnen blijven deelnemen aan de maatschappij van de individuele jongeren.

De komende periode krijgt dit nadere uitwerking en/of aandacht in:

a. **Regeling "Meedoen" en computerregeling onder aandacht brengen bij mogelijke doelgroepen (uitrol en bekendmaking van regeling onder doelgroep)**
b. **Uitwerking pilot Thuiszorg op maat (0-12 jarigen)**
c. **TOM-projecten**

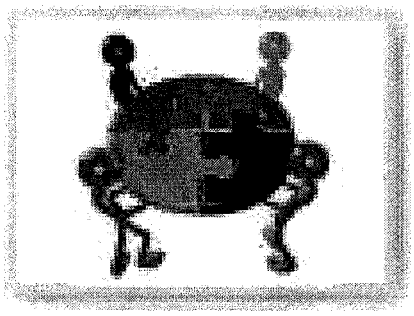
3.5 Bundelen van krachten

Er lijkt geen beleidsterrein zo breed en divers als het jeugdbeleid. Er zijn raakvlakken met onder andere onderwijs, sport, zorg, veiligheid en cultuur.

De samenwerking en bundeling van krachten is dan ook noodzakelijk om een goede basis en omgeving voor de jeugd weg te kunnen zetten. Slechts dan kunnen doelen bereikt worden.

In het bestuursakkoord is specifiek aandacht gevraagd voor uitbreiding van de samenwerking met andere gemeenten. Samenwerking is een onderdeel van de normale bedrijfsvoering van de gemeente. Kennis en kosten kunnen we goed verdelen. Vught hoeft niet alle kennis zelf in huis te hebben, maar dient de aanwezige kennis te borgen en in te zetten voor andere gemeenten

Een belangrijke stap hierin is gezet met het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG).
Het CJG is een samenwerkingsverband van verschillende partijen die zich met opvoeden en opgroeien in de leeftijd van 0 tot 23 jaar bezighouden. Het biedt snel, goed en gecoördineerd informatie, advies en hulp op maat aan alle kinderen, jeugdigen en hun ouders, professionals en vrijwilligers. Het CJG waarborgt een sluitende keten van zorg zodat problemen rond opvoeden en opgroeien tijdig en effectief worden gesignaleerd en aangepakt. Eén kind , een gezin, één plan.

Gelet op alle landelijke ontwikkelingen is ook de samenwerking tussen gemeenten in de regio en tussen regionale instellingen noodzakelijk. Dit krijgt de komende jaren steviger vorm. De invulling van de transitie van de jeugdzorg kan een gemeente niet alleen.

Bij de uitwerking van alle aspecten van het jeugdbeleid vindt steeds toetsing plaats van mogelijke samenwerking met en afstemming tussen diverse partners en regiogemeenten.

De komende periode krijgt dit nadere uitwerking en aandacht in:

a. **Centrum voor Jeugd en Gezin (doorontwikkeling vanaf 2011)**
b. **Samenwerking binnen de regio in versterking lokaal hulpaanbod**
c. **Samenwerking met onderwijs bij ontwikkeling zorgstructuur**
d. **Samenwerking met alle mogelijke partners om vraag van kinderen, jeugd en hun ouders helder te krijgen.**
e. **Invoering passend onderwijs**
f. **Lokale educatieve agenda**

3.6 Samenvatting uitgangspunten

Op basis van cijfers, ontwikkelingen en visie lokaal sociaal beleid formuleren we de volgende uitgangspunten voor het jeugdbeleid voor de periode 2011-2015.

- **Het belangrijkste uitgangspunt en de belangrijkste doelstelling van het jeugdbeleid is de stevige basis .**
- **De informatie, advies en ondersteuningsfuncties binnen het jeugdbeleid zijn vooral gericht op ondersteuning van de ouders. Zij moeten hun rol goed in kunnen blijven vullen.**
- **Er wordt lokaal slechts extra algemeen informatie en voorlichtingsaanbod ontwikkeld indien de lokale situatie daartoe aanleiding geeft. Te denken valt bijvoorbeeld aan ondersteuning van jonge ouders met opvoedingsproblemen, drugsgebruik onder hangjongeren, overgewicht bij bepaalde doelgroep.**
- **Ondersteuning en licht ambulante hulpverlening richt zich vooral op de eigen kracht van ouders en jongeren. De komende tijd wordt dit aanbod met de verschillende partners uitgerold.**
- **We maken gebruik van de Eigen Kracht van de jeugd. De kennis en kunde van jongeren gebruiken we en indien nodig bieden we daarbij ondersteuning.**
- **De ondersteuning van de gemeente is vooral gericht op het faciliteren en meedenken van organisaties om een goed aanbod weg te kunnen zetten. De verantwoordelijkheid voor de invulling van activiteiten ligt bij de organisaties zelf.**
- **De ondersteuning van ouders en jongeren richt zich op het kunnen blijven deelnemen aan de maatschappij van de individuele jongeren.**
- **Bij de uitwerking van alle aspecten van het jeugdbeleid vindt steeds toetsing plaats van mogelijke samenwerking met en afstemming tussen diverse partners en regiogemeenten.**

4. CONCLUSIE

Bij de inleiding is reeds aangegeven wat de status van deze nota is. Het geeft de richting aan voor het jeugdbeleid voor de periode 2011-2015.
Belangrijk is dat die richting helder is, juist vanwege de belangrijke en grote ontwikkelingen die de komende jaren op de rol staan voor het jeugdbeleid. Die richting is bepalend over de wijze waarop we de komende jaren die ontwikkelingen ingaan.

Omdat het een richtinggevende nota betreft staan er geen concrete uitwerkingen in van verschillende onderdelen. Het terrein is hiervoor ook te breed.
Bovendien is het tempo van diverse ontwikkelingen de afgelopen jaren en de komende jaren heel hoog. De afgelopen jaren is de ontwikkeling van het CJG belangrijk speerpunt geweest, per 1 januari 2012 is de integratie van de jeugdgezondheidszorg een feit, in 2010-2012 zet de provincie met gemeenten in op versterking van het lokaal aanbod jeugd en de belangrijkste ontwikkeling komt eraan, de transitie van de jeugdzorg

Soms lijkt het of het jeugdbeleid niet meer over de Vughtse jeugd gaat en het speeltuintje en de peuterspeelzaal vergeten worden. Maar dat is niet het geval, integendeel.
Uiteindelijk gaat het alleen maar over onze Vughtse jeugd. Daarvoor willen we een goede basis wegzetten.
Investeren in de GEWONE, POSITIEVE ONTWIKKELING van kinderen en opvoedingsondersteuning van ouders. De ouders/opvoeders zijn verantwoordelijkheid voor het bieden van een goede basis. De gemeente is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de leefomgeving. Het uiteindelijk doel is dat alle jongeren op een voor hen passende wijze participeren in de samenleving en dat het beroep op de jeugdzorg zo laag mogelijk is. Als die zorg of hulpverlening nodig is dan zullen we er, samen met alle partners, voor moeten zorgen dat die hulp zo kort, zo licht en zo dichtbij als mogelijk is.

DOELSTELLING:

De gemeente Vught zet in op een positief jeugdbeleid dat ervoor zorgt dat alle jongeren op een voor hen passende wijze participeren in de samenleving.

5. VERVOLGTRAJECT

Deze visie geeft de richting aan voor de invulling van de verschillende beleidsterreinen die de jeugd betreffen.
De visie is geen concrete uitwerking van de verschillende activiteiten en ontwikkelingen voor de komende periode. Deze worden opgenomen in een tweejaarlijks uitvoeringsplan. Het eerste plan omvat de periode vanaf heden t/m 2013 en het tweede plan richt zich op de periode 2014-2015.

Die uitvoeringsplannen stelt het college van burgemeester en wethouders vast. Vervolgens informeert het college de gemeenteraad over het uitvoeringsplan.

In de uitvoeringsplannen is in ieder geval aandacht voor de punten zoals in paragraaf 3.1 t/m 3.5 opgenomen:

a. Ontwikkeling peuterspeelzaalbeleid
b. Accommodatiebeleid / jongerenaccommodatie
c. Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP)
d. Speelruimteplan
e. Doorontwikkeling CJG
f. Lokale Educatieve Agenda

g. Aanbod van voorlichting, informatie en advies
h. Inrichting accommodatiebeleid
i. Sportbeleid
j. Triple P niveau 4-aanbod

k. Ondersteuningsaanbod zoals Triple P, Eigen kracht conferenties
l. Inzet en gebruik maatschappelijke stageplaatsen
m. Ondersteuning bij scholing/kadervorming vrijwilligers
n. Stimuleren en ondersteunen vrijwillige inzet ten behoeve van jeugd
o. Mogelijkheden inzet van combinatiefunctionaris
p. Jongerenparticipatie bij diverse beleidsontwikkelingen
q. Inbreng jeugd als vast toetsingsaspect toevoegen op alle gemeentelijke beleidsterreinen.

r. Regeling "Meedoen" en computerregeling onder aandacht brengen bij mogelijke doelgroepen (uitrol en bekendmaking van regeling onder doelgroep)
s. Uitwerking pilot Thuiszorg op maat (0-12 jarigen)
t. Doorontwikkeling TOM-projecten

u. Centrum voor Jeugd en Gezin (doorontwikkeling vanaf 2011)
v. Samenwerking binnen de regio in versterking lokaal hulpaanbod
w. Samenwerking met onderwijs bij ontwikkeling zorgstructuur
x. Samenwerking met alle mogelijke partners om vraag van kinderen, jeugd en hun ouders helder te krijgen.
y. Invoering passend onderwijs
z. Lokale educatieve agenda

Bijlage 1 Samenvatting cijfers

1. Bevolking

In Vught zijn 7120 jongeren in de leeftijd t/m 23 jaar, waarvan 3403 meisjes en 3717 jongeren.
Dit is 28% van het totaal inwoneraantal van Vught.
De verwachting is dat het percentage jogneren t.o.v. totale bevolking in de komende jaren licht zal dalen.

Van de 7120 jongeren in de leeftijd van 0-23 jaar komen van 99 jongeren beide ouders uit een niet West-Europees geboorteland.

13	Afganisatan	
15	Sovjet Unie	8 < 12 jr
24	Irak	1 < 12 jr
10	Iran	2 < 12 jr
8	Voormalig Joegoslavie	
6	Maroko	
4	Ned. Antillen	
5	Polen	2 < 12 jr
1	Soedan	
5	Somalië	1 < 12 jr
4	Suriname	
2	Syrie	
2	Kongo	
99	**Jeugdigen beide ouders niet westers geb.land**	**waarvan 14 < 12 jr.**

Gba gegevens 10 juni 2010

2. Gezinssituatie

Het aantal kinderen dat betrokken is bij echtscheiding (1%) en het aantal kinderen in eenoudergezinnen (12,9%) is gelijk aan dat in Nederland.
Het percentage kinderen in bijstandsgezinnen (2%) en kans op armoede (5,9%) is lager dan in de regio (resp. 4,5% en 9,3%) en landelijk (resp. 6,4% en 11,3%).

Brond: CBS bevolkingsstatistiek 2007

3. Onderwijs

Basis onderwijs
Gemeente Vught kende in 2009 52,2 gewichtleerlingen per 1.000 leerlingen tussen 4 en 12 jaar. Dit aantal is het laagste in de regiogemeenten. Het gemiddelde in de provincie bedraagt 120 gewichtleerlingen.
Ook ten opzichte van het landelijk gemiddelde is het aantal gewichtleerlingen in Vught laag.

Bron: Jeugdbalans N.Br. 2009

Voortgezet onderwijs
Vught kent een hoog aantal leerlingen in het VWO (32% ten opzichte van 20% in de regio/landelijk). Ook het aantal HAVO-leerlingen is hoger dan in de regio/landelijk (29% ten opzichte van 23%).
Van het aantal jongeren in Vught volgt 39% het VMBO (57% in regio/landelijk).

Bron: CBS Onderwijsstatistieken 2008

4. Arbeidsparticipatie

Jeugdwerkloosheid

In 2010 bedroeg het percentage niet-werkende werkzoekende in de leeftijd van 15-23 jaar in Vught 0,6% (1,6% in de regio/landelijk)
Van de jongeren in de leeftijd 15-23 jaar had in 2007 0,2% een WW of WWB-uitkering (resp. 0,6% en 0,7% in regio en landelijk).

Het percentage jongeren met een Wajong-uitkering in Vught is wel veel hoger dan in de regio en landelijk. Dit is in Vught 5,2% (resp. 3,6% en 3,9% in regio en landelijk).

Bron: UWV Werkbedrijf en Colo, juni 2010

5. Jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar

Bereik is zeer hoog. Vrijwel alle pasgeborenen worden gezien door het consultatiebureau. Ook de eerste 4 jaar blijft het bereik hoog.

Van de kinderen geboren in 2006 is 99,3% voldoende gevaccineerd. (landelijk gemiddelde is 95%).
Bron: RIVM, CBS Bevolkingsstatistiek

Vught kent ten opzichte van de regio een hoog percentage gedragsproblemen. Vivent is gestart met een eerste verkenning over de exacte inhoud van de problemen. Een voorlopige conclusie is dat het vaak betreft psychische problematiek bij ouders (dus dit vraagt met name extra ondersteuning van ouders bij opvoeding).

Bron: Vivent jaarverslag 2009

Uit de jeugdbalans blijkt ook dat bij de 0-12 jarigen 9% een van de ouders psychiatrische problematiek heeft (t.o.v. 8% in de provincie). Bij de 12-23 jarige jongeren blijkt 6% van de ouders psychiatrische problematiek te hebben (t.o.v. 5% in de provincie).

Bron: Jeugdbalans Noord-Brabant

6. Welbevinden/gezondheid jeugd 0-11 jaar, GGD-monitor

Met de meeste kinderen uit Vught in de leeftijd van 0-11 jaar gaat het "best heel goed".
Dat is de algemene conclusie die getrokken kan worden uit de GGD monitor 0-11 jarigen 2008.

De gezinssituatie, opleiding en inkomen van ouders bieden het merendeel van de kinderen een stevige thuisbasis om zich goed te ontwikkelen.

GGD monitor 0-11 jarigen 2008

7. Welbevinden/gezondheid jeugd 12-18 jaar, GGD-monitor

In de periode tussen de eerste meting (2003) en tweede meting (2007) door de GGD is de situatie van jongeren in Vught vooruit gegaan. In ieder geval voor wat betreft onderwijs, gezondheid, sportdeelname, welbevinden etc.
Eén aspect waarmee het onder jongeren in Vught ten opzichte van jongeren in provincie in verhouding iets minder gaat is het drugsgebruik en de gepleegde overtredingen.
Bij het drugsgebruik is tussen 2003 en 2007 wel een lichte afname te constateren maar toch "scoren" de jongeren bij beide aspecten iets hoger dan in de regio.

GGD monitor 12-18 jarigen 2007

8. Drugsgebruik

Het drugsgebruik onder hangjongeren in Vught is hoog (53%). Dit is ongeveer gelijk aan het gebruik onder hangjongeren Breda Zuid-oost. Maar veel hoger dan het gebruik onder de algemene Nederlandse jeugd van 15 t/m 24 jaar (5,3%).

Bron: Onderzoeksrapport Novadic/Kentron, november 2010.

9. Gebruik jeugdzorg

Er komen verschillende cijfers gebruik kinderen in zorg.
Uit Jeugdbalans blijkt dat het aantal jongeren in zorg ongeveer gelijk is aan regiogemeenten terwijl Kinderen in Tel een heel hoog aantal kinderen in jeugdzorg kent.
Op dit moment onderzoekt het SGBO of bij Kinderen in Tel ook die kinderen zijn meegenomen die in residentiële zorg in Vught verblijven en in GBA ingeschreven staan.

Brond: Jeugdbalans en Kinderen in Tel 2009

10. Jongeren met justitiële trajecten

Hetzelfde geldt voor deze jongeren. Ook het aantal jongeren met justitiële trajecten is in verhouding hoog. Ook hier is de vraag is of Kinderen in Tel ook de jongeren meetelt die in GBA ingeschreven staan en in de jeugdinrichting in Vught verbleven.

Jeugdbalans en Kinderen in Tel 2009